

ZAKON O ZADRUGAMA

I - OPCE ODREDBE

Clan 1.

Ovim zakonom uređuje se pojam zadruga, postupak osnivanja, organizacija i upravljanje zadrugom, imovina i poslovanje zadruga, način osnivanja i funkcija zadrugarskih saveza i ostala značajna pitanja iz oblasti zadrugarstva.

Clan 2.

Zadruga je dobrovoljna organizacija zadrugara u kojoj svaki član sudjeluje neposredno i ravnopravno, i u kojoj zajedničkim poslovanjem, po načelu uzajamne pomoći, unapređuje i zastituje svoj ekonomski i drugi interes i stice dobit u skladu sa zakonom i statutom zadruga.

Clan 3.

U skladu sa odredbama ovog zakona i svojim ustavnim ovlastenjima, kantoni-zupanije mogu blize uređivati pojedine oblike zadrugarstva.

Clan 4.

Zadruga stice svojstvo pravnog lica upisom u sudski registar.
Zadruga obavlja jednu ili više djelatnosti za koje je registrovana i za koje ispunjava uslove.

Clan 5.

Zadruga može početi obavljanje djelatnosti za koju je registrovana na osnovu rješenja nadležnih organa o ispunjavanju tehničkih i drugih uslova propisanih za obavljanje te djelatnosti.

Clan 6.

Djelatnost zadruga se određuje u skladu sa Standardnom klasifikacijom djelatnosti.

Clan 7.

Zadruga može zaključivati ugovore i obavljati druge poslove prometa robe i usluga u okviru djelatnosti za koje je registrovana.

Clan 8.

Firma je ime pod kojim zadruga posluje i može sadržavati grafičke ili stilizirane oznake.
Zadruga može imati i skraćenu oznaku firme.

Clan 9.

Sjediste zadruga je mjesto u kojem se obavlja djelatnost zadruga.
Ako se djelatnost obavlja u više mjesta, sjediste zadruga je mjesto utvrđeno ugovorom o osnivanju zadruga ili statutom zadruga.

Clan 10.

Zadruga može promijeniti sjediste.

Odluka o promjeni sjedista zadruge donosi se na način predviđen ugovorom o osnivanju zadruge ili statutom zadruge.

II - OSNIVANJE ZADRUGE

Član 11.

Zadrugu mogu osnovati najmanje tri poslovno sposobna fizička lica.

Izuzetno, stambenu zadrugu može osnovati najmanje 30 poslovno sposobnih fizičkih lica.

Stedno-kreditna zadruga osniva se u skladu sa ovim zakonom i Federalnim zakonom o bankama.

Član 12.

Strani državljani mogu osnovati zadrugu na području Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) pod uvjetom uzajamnosti.

Saglasnost o postojanju uzajamnosti izdaje nadležno Federalno ministarstvo.

Član 13.

Zadruga se osniva zaključenjem ugovora o osnivanju zadruge.

Ugovor se zaključuje u pismenoj formi i sadrži:

- imena osnivača,
- firmu i sjediste zadruge i djelatnost zadruge,
- iznos sredstava za osnivanje i početak rada zadruge i način obezbjeđivanja sredstava,
- oblik, visinu i broj osnivačkih uloga zadrugara,
- rok u kojem se moraju unijeti osnivački ulogi,
- prava i obaveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti, upravljanja, učešća u dobiti, nastupanja u pravnom prometu zadruge, odgovornosti i povrata sredstava,
- ime lica koje će sazvati osnivačku skupstinu,
- visinu jamstva zadrugara,
- druge odredbe koje se odnose na osnivanje, poslovanje i prestanak zadruge.

Nakon zaključenja ugovora o osnivanju zadruge i unosa osnivačkih uloga u skladu s ugovorom o osnivanju, saziva se osnivačka skupština zadruge.

Osnivačka skupština donosi statut zadruge i imenuje direktora zadruge.

Član 14.

Osnivaci zadruge ulazu u zadrugu osnivačke uloge, a novi zadrugari uloge.

Osnivački i drugi ulogi mogu biti u novcu, stvarima i pravima izraženim u novčanoj protuvrijednosti.

Način procjene novčane protuvrijednosti uloga utvrđuje se ugovorom o osnivanju zadruge.

III - UPRAVLJANJE ZADRUGOM

Član 15.

Zadrugom upravljaju zadrugari.

U upravljanju zadrugom svaki zadrugar ima jedan glas, ako ugovorom o osnivanju ili statutom zadruge nije drukčije određeno.

Član 16.

Organi zadruge su skupstina, nadzorni odbor i direktor.

Statutom zadruge može se predvidjeti obrazovanje i drugih tijela i utvrditi njihov djelokrug, način izbora i trajanje mandata, prava, obaveza i odgovornosti i druga pitanja značajna za rad zadruge.

Član 17.

Najvisi organ upravljanja u zadruzi je skupstina zadruge.

Skupstinu zadruge čine svi zadrugari, odnosno od njih ovlaštene predstavnici.

Skupstina zadruge:

- donosi statut zadruge,
- odlučuje o planiranju rada i razvoja zadruge, o raspodjeli i upotrebi dobiti i pokricu gubitaka,
- imenuje i razrješava direktora zadruge,
- usvaja godišnji obračun zadruge,
- imenuje i razrješava nadzorni odbor zadruge, odnosno druga tijela zadruge,
- odlučuje o izdavanju vrijedonosnih papira,
- odlučuje o statusnim promjenama i drugim pitanjima predviđenim ugovorom o osnivanju zadruge, statutom i zakonom,
- utvrđuje visinu udjela svakog pojedinog zadrugara u ukupnoj imovini zadruge,
- odlučuje o drugim pitanjima predviđenim statutom ili koja nisu u nadležnosti drugih tijela zadruge.

Član 18.

Nadzorni odbor kontrolise poslovanje zadruge i obavlja druge poslove predviđene statutom zadruge.

O nalazima u svom radu nadzorni odbor obavještava skupstinu zadruge.

Broj članova nadzornog odbora utvrđuje se statutom zadruge.

Član 19.

Skupstina zadrugara, u skladu sa statutom zadruge, imenuje i razrješava direktora zadruge.

Za direktora može biti imenovan i zadrugar koji ispunjava uslove utvrđene zakonom i statutom zadruge.

Direktor ne može biti član Nadzornog odbora.

Član 20.

Zadrugari mogu obavljati stručne i druge poslove u zadruzi prema svojim stručnim i radnim sposobnostima, u skladu sa statutom zadruge.

Član 21.

Radnici zaposleni u zadruzi ostvaruju svoja prava i obaveze iz radnog odnosa u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i statutom zadruge.

Radnik zaposlen u zadruzi može postati zadrugar ako ispunji uvjete predviđene statutom zadruge.

IV - IMOVINA I POSLOVANJE ZADRUGE

Član 22.

Imovinu zadruge čine osnivački uložci zadrugara, uložci novih zadrugara i sredstva ostvarena radom i poslovanjem zadruge. Imovina zadruge zajednička je imovina zadrugara srazmjerno njihovim udjelima. Ugovorom o osnivanju zadruge utvrđuje se rok u kome zadrugar ne može raspolagati svojim udjelom u zadruzi niti pojedinim stvarima i pravima iz zajedničke imovine niti može zahtijevati njezinu diobu. Zadruga u svom poslovanju koristi imovinu zadruge, a može koristiti imovinu i sredstva zadrugara i drugih domaćih, stranih fizičkih i pravnih lica može koristiti zemljište i druga sredstva u društvenoj

(drzavnoj) svojini ukoliko su zadruzi ustupljena ugovorom u skladu sa zakonom. Ugovor o koristenju zemljista u drzavnoj-drustvenoj svojini i visinu naknade za koristenje zakljucuje sa zadrugom kantonalno-z upanijski organ uprave nadležan za poslove poljoprivrede.

Clan 23.

Dobit koju zadruga ostvari svojim poslovanjem pripada zadrugarima srazmjerno njihovom ulogu i doprinosu u radu zadruge, u skladu sa odredbama ugovora o osnivanju i statutom zadruge. Skupstina zadruge moze odluciti da dobit ili dio dobiti upotrijebi za razvoj zadruge. Posebnim ugovorom zaključenim izmedju zadruge i lica koja su ulozila sredstva u zadrugu, a nemaju status zadrugara, utvrđuje se pravo na ucestvovanje u raspodjeli dobiti.

Clan 24.

Zadruga posluje u svoje ime i za svoj racun, u ime i za racun zadrugara, a moze poslovati u svoje ime i za racun zadrugara u skladu sa ugovorom o osnivanju i statutom zadruge. Zadruga u pravnom prometu odgovara za svoje obaveze svom svojom imovinom. Za obaveze zadruge koje se ne mogu izmiriti iz imovine zadruge, zadrugari odgovaraju do visine jamstva utvrđenog ugovorom o osnivanju zadruge. Statutom zadruge utvrđuje se rok, koji ne moze biti kraci od godinu dana, u kome zadrugar koji je istupio iz zadruge odgovara za obaveze nastale za vrijeme njegovog clanstva.

V - PRESTANAK ZADRUGE

Clan 25.

Zadruga prestaje:

1. ako Skupstina zadruge dvotrecinskom vecinom svih glasova zadrugara odluci da zadruga prestaje;
2. ako Skupstina zadruge odluci da se zadruga spoji sa drugom zadrugom, da se pripoji drugoj zadruzi ili da se podijeli na vise zadruga;
3. ako se pravosnaznom odlukom suda utvrdi nistavost upisa u sudski registar;
4. u slucaju steccaja;
5. u drugim slucajevima utvrđenim zakonom, ugovorom o osnivanju, odnosno statutom zadruge.

Clan 26.

Ako se zadruga spoji sa drugom zadrugom, pripoji drugoj zadruzi ili se podijeli na vise zadruga, imovina i obaveza zadruge se prenose na njene pravne sljedbenike. Nad zadrugom koja prestaje u drugim slucajevima predvidjenim clanom 25. ovog zakona provodi se postupak likvidacije.

Clan 27.

Prestankom zadruge imovina u zadruzi, nakon podmirenja obaveza prema povjeriocima, rasporedjuje se zadrugarima u skladu sa ugovorom o osnivanju i statutom zadruge.

VI - OBLICI ZADRUZNOG ORGANIZOVANJA

Clan 28.

Zadruge mogu za svoje potrebe osnivati preduzeca, banke, stedionice, stedno-kreditne sluzbe, zadrzne berze, skole, poljoprivredne i veterinarske sluzbe i druge institucije, u skladu sa zakonom.

Clan 29.

Zadruga, preduzeca, druga pravna i fizicka lica mogu se udruzivati u zadruzni savez kantona-zupanija. Pravna i fizicka lica iz stava 1. ovog clana mogu se udruzivati u saveze po djelatnostima, poslovne i opce. Zadruga i preduzeca, odnosno zadruzni savezi kantona -zupanija mogu se udruzivati u Zadruzni savez Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zadruzni savez Federacije). Udruzanjem u Zadruzni savez, clanicama se ne moze ograniciti poslovna samostalnost. Zadruzni savezi kantona-zupanije i Zadruzni savez Federacije su pravna lica i upisuju se u sudski registar.

Clan 30.

Zadruzni savezi pružaju stručnu i drugu pomoć pri unapređivanju poslovanja postojećih zadruga, osnivanju novih zadruga i saradjuju sa nadležnim organima kod donošenja propisa i mjera od interesa za zadruga.

Clanice u okviru zadruznih saveza kantona-zupanija uskladjuju i ostvaruju ekonomske, poslovne i druge interese i funkcije, programe proizvodnje i druga pitanja predviđena statutom zadruznih saveza.

Zadruzni savezi kantona-zupanija zastupaju interese clanica u privrednim komorama i pred drzavnim organima.

Zadruzni savezi kantona-zupanija mogu organizovati kurseve, seminare, sajmove i sl. u svrhu obrazovanja i usavsavanja zadrugara i radnika u zadrugama i preduzecima.

Zadruzni savez Federacije zastupa clanice u medjunarodnim zadruznim institucijama.

Zadruzni savezi mogu osnivati preduzeca za poslove zadruzne revizije u skladu sa Federalnim zakonom o reviziji, zastupati zadruga i pokretati postupak za povracaj zadruzne imovine.

Clan 31.

Zadruznim savezom upravljaju clanice na nacin utvrdjen statutom saveza. Statutom zadruznog saveza utvrdjuje se nacin obezbjedjivanja sredstava za rad zadruznog saveza.

VII - VRACANJE ZADRUZNE IMOVINE

Clan 32.

Vracanje zadruzne imovine uredit ce se posebnim zakonom.

VIII - KAZNENE ODREDBE

Clan 33.

Novcanom kaznom od 500 do 1.000 DEM kaznice se za privredni prijestup zadruga:

1. ako obavlja djelatnost koja joj nije upisana u sudski registar (clan 4.);
2. ako otpocne djelatnost prije nego sto dobije odobrenje o ispunjavanju propisanih uslova (clan 5.).

Za radnje iz stava 1. ovog clana kaznice se za privredni prijestup i odgovorno lice u zadruzi novcanom kaznom od 100 do 300 DEM.

Clan 34.

Novcanom kaznom od 100 do 500 DEM kaznice se za prekrasaj zadruga:

1. ako u poslovanju ne upotrebljava firmu ili skracenu oznaku firme onako kako je upisana u sudski registar (clan 8. stav 1.);
2. ako odluku o promjenama sjedista ne donese na nacin predvidjen ugovorom o osnivanju zadruga ili statutom zadruga (clan 10.).

Za radnje iz stava 1. ovog clana kaznice se za prekršaj i odgovorno lice u zadruzi kaznom od 50 do 100 DEM.

Clan 35.

Novcane kazne iz cl. 33. i 34. ovog zakona placaju se u DEM ili u protuvrijednosti valute Bosne i Hercegovine po srednjem tecaju koji utvrđuje i objavljuje Centralna banka Bosne i Hercegovine na dan placanja.

Novcane kazne iz stava 1. ovoga clana mogu se placati u valutama koje se, do pustanja u opticaj valute Bosne i Hercegovine, koriste u platnom prometu u Federaciji, a tecajni odnos utvrđuje se na osnovu podataka Centralne banke Bosne i Hercegovine i odgovarajuće finansijske institucije.

IX - PRELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Clan 36.

Zadruga koje obavljaju privredne djelatnosti mogu se uclanjivati u privredne komore i druge asocijacije u zemlji i inostranstvu preko zadruznih saveza, ukoliko statutom saveza nije drugacije odredjeno.

Clan 37.

Postojeće zadruge, zadruzna preduzeca i zadruzni savezi dužni su uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

U slučaju da postojeće zadruge, zadruzna preduzeca i zadruzi savezi, ne usklade svoje poslovanje s odredbama ovog zakona u roku iz stava 1. ovog clana, gube status pravnog lica i brisu se iz sudskog registra po službenoj dužnosti.

Clan 38.

U postupku uskladjivanja poslovanja sa odredbama iz clana 37. stav 1. ovog zakona, postojeće zadruge dužne su omogućiti sticanje svojstava zadrugara pod istim uslovima i onim zadrugama kojima je prestalo članstvo u zadruzi, a bili su neprekidno pet godina zadrugari, odnosno njihovim pravnim sljedbenicima.

Clan 39.

Danom stupanja na snagu ovog zakona na teritoriji Federacije BiH prestaje primjena propisa o zadrugama koji su se primjenjivali na teritoriji Federacije do stupanja na snagu ovog zakona.

Clan 40.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sluzbenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Mariofil Ljubic, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Enver Kreso, s. r.